

Oslo kommune v/Plan- og bygningsetaten
P.b. 364 Sentrum
0102 Oslo

Deres ref

Vår ref
201000607-4/HEF

Dato
20.08.2010

Vedrørende tillatelse etter markaloven til igangsetting av arbeid med reguleringsplan, gang- og sykkelvei i Sørkedalen

Vi viser til Oslo kommunes brev av 19. januar 2010, oversendt fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus med Fylkesmannens tilråding 10. februar 2010. Vi viser også til tilleggssuttalelse fra Fylkesmannen 17. juni 2010 (kopi vedlagt til orientering).

Saken gjelder kommunens anmodning om tillatelse til igangsetting av arbeid med reguleringsplan for gang- og sykkelvei i Sørkedalen etter markaloven § 6 første ledd, jf § 7. Miljøverndepartementet gir med dette kommunen tillatelse til å sette i gang planarbeidet innenfor markalovens rammer og øvrige bestemmelser. Kommunen må i forbindelse med planarbeidet ta hensyn til virkningene for øvrig friluftsliv, naturopplevelser og idrett. Kommunen må velge løsninger som sikrer at ulempene for de øvrige hensyn loven skal ivareta blir så små som mulig, både når det gjelder utformingen av tiltaket og når det gjelder gjennomføringen av nødvendige anleggsarbeider. Departementet viser for øvrig til de forutsetninger som fremgår av dette vedtaket.

Bakgrunn

Oslo kommune viser til et vedlagt planinitiativ for reguleringsplan for gang- og sykkelvei i Sørkedalen. Området ligger innfor Marka og oppstart med reguleringsplan krever tillatelse av departementet, jf markaloven § 6.

Kommunen fremholder at bakgrunnen for tiltaket er at det er behov for bedre trafikksikkerhet for gående og syklende i Sørkedalen. Området er et populært

rekreasjonsområde og benyttes av et stort antall rekreasjonssyklister. Ytterligere tiltak for gående og syklende vil gjøre Sørkedalen betydelig mer tilgjengelig for nye brukergrupper som småbarnsfamilier og eldre, og Sørkedalen vil bli lettere tilgjengelig også på vinterstid. Kommunen oppfatter tiltaket som et nødvendig infrastrukturelt tiltak som kan tillates jf markaloven § 7.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen viser til markaloven § 7 der det fremkommer at kommunale planer kan åpne for offentlige infrastrukturanlegg uten hensynet til byggeforbudet i §§ 4 og 5 i markaloven. Fylkesmannen er etter det anførte kjent med at Sørkedalen er mye brukt av syklister og at det av trafikksikkerhetsmessige grunner er behov for å finne løsninger for denne brukergruppen. Fylkesmannen er av den oppfatning at tilrettelegging for syklister i dette området er positivt for utøvelse av friluftslivet og således i tråd med formålet i markaloven. Fylkesmannen anbefaler på denne bakgrunn at det gis tillatelse til oppstart av arbeid med reguleringsplan for gang- og sykkelvei fra bygda Sørkedalen til Peder Ankers plass.

Fylkesmannen anfører videre at tiltaket må ta betydelige hensyn til natur- og friluftslivsinteresser. Herunder må det vises til hvordan tiltaket vil bli anlagt med sikte på minst mulig negative konsekvenser for friluftsliv og naturmiljøet, herunder hvilke avbøtende tiltak som vil bli gjennomført. Fylkesmannen fremholder at konsekvenser for naturmiljøet, herunder for eventuelle rødlistearter som berøres av tiltaket, må utredes og vurderes. Fylkesmannen viser også til at det må gjennomføres analyser som viser konsekvenser for landskapsbildet, som er en viktig faktor for å vurdere tiltakets konsekvenser for friluftsliv og naturopplevelse. I følge Fylkesmannen må Sørkedalens kulturlandskapsverdi synliggjøres og ivaretas gjennom planprosessen.

Fylkesmannen forutsetter at det utredes alternativer som minimiserer inngrep i dyrket jord av nasjonal og regional verdi for matproduksjon. Videre må det tas hensyn til kulturlandskap og landbruksdrift. Fylkesmannen ber om at det vurderes hvordan totalinngrepet i dyrket mark kan holdes lavt uten at trafikksikkerheten reduseres. Det bør vurderes ulike alternativer, herunder utbedring av Zinoberveien med mulig forlengelse til Bogstad, og redusert hastighet og bred skulder som alternativ til separat gang- og sykkelvei dersom man velger trase langs Sørkedalsveien.

Fylkesmannen går ellers ikke nærmere inn på ulike hensyn og utredninger som må foretas i en eventuell reguleringsplan, men vil komme tilbake til dette ved eventuelt varsel om oppstart.

Departementets vurderinger

Departementet finner at arbeid med reguleringsplan for gang- og sykkelvei i Sørkedalen kan starte opp innenfor rammene av markalovens formål og øvrige bestemmelser.

Bedre trafikksikkerhet for gående og syklende vil gjøre Sørkedalen mer tilgjengelig for disse og derfor ha positiv virkning for friluftslivet. Kommunen må imidlertid velge løsninger som sikrer at ulempene for de øvrige hensyn loven skal ivareta blir så små som mulig, både når det gjelder utforming av tiltaket og når det gjelder gjennomføringen av nødvendige anleggsarbeider. Kommunen må i planarbeidet utrede ulike alternativer, herunder et alternativ med utbedring av Zinoberveien med mulig forlengelse til Bogstad, og et alternativ med redusert hastighet og bred skulder som alternativ til separat gang- og sykkelvei dersom man velger trase langs Sørkedalsveien.

I planarbeidet må kommunen ta hensyn til virkningene for øvrig friluftsliv og naturopplevelse. I tillegg må kommunen søke løsninger som tar hensyn til landskap, natur- og kulturmiljø med kulturminner. Kommunen må synliggjøre og ivareta Sørkedalens kulturlandskapsverdi gjennom planprosessen, og vurdere hvordan totalinnngrepet i dyrket mark kan holdes lavt. Oslo kommune må dermed særlig legge vekt på følgende momenter i den videre planleggingen:

- Alle tiltak må gjennomføres med minst mulig terrengmessige inngrep og landskapsmessig eksponering
- Virkningene for øvrig friluftsliv, naturopplevelse og idrett, samt for landskap, kulturlandskap og kulturmiljø med kulturminner må utredes og vurderes
- Konsekvenser for naturmiljøet, herunder for eventuelle rødlistearter som berøres av tiltaket, må utredes og vurderes
- Det må vises hvilke avbøtende tiltak som vil bli gjennomført
- Det må gjennomføres en arkeologisk registrering av planområdet. Registreringen må også omfatte arkeologiske funn og kulturminner som ikke er underlagt registreringsplikt etter kulturminneloven.

Konklusjon

Departementet gir med dette tillatelse til igangsetting av arbeid med reguleringsplan i henhold til markaloven § 6 første ledd, jf § 7 første ledd. I det videre planarbeidet må kommunen særlig legge vekt på de momenter departementet har påpekt ovenfor.

For å få rettsvirkninger etter plan- og bygningsloven, må kommunens endelige planvedtak i saken stadfestes av Miljøverndepartementet, jf. markaloven § 6 annet ledd. Departementet kan i den forbindelse gjøre de endringer som anses nødvendige. Tillatelse til planoppstart innebærer ikke at det gis forhåndstilsagn om at kommunens fremtidige planvedtak vil bli stadfestet av departementet.

Det er et krav i naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet og at vurderingen og vektleggingen skal fremgå av beslutningen.

Kravet i naturmangfoldloven § 7 gjelder også for kommunen som planmyndighet. Det legges til grunn at kommunen gjør rede for og synliggjøre alle relevante forhold og vurderinger i forhold til naturmangfoldloven §§ 8 – 12 ved innsending av eventuelt planvedtak til stadfesting, slik at departementet får et tilstrekkelig vurderingsgrunnlag.

Departementets tillatelse til planoppstart er en prosessledende beslutning som ikke kan påklages.

Departementet minner for øvrig om at bestemmelsene om arkeologisk registrering etter kulturminneloven gjelder i tillegg til markaloven. Videre gjelder krav om tillatelse eller konsesjon etter andre lover i tillegg til markaloven.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege H. Feiring
rådgiver

Vedlegg

Kopi:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Østfold
Asker kommune
Bærum kommune
Enebakk kommune
Gjerdrum kommune
Hobøl kommune
Hole kommune
Jevnaker kommune
Lier kommune
Lunner kommune
Lørenskog kommune
Nannestad kommune
Nittedal kommune
Oppegård kommune
Ringerike kommune

Rælingen kommune
Røyken kommune
Skedsmo kommune
Ski kommune